

<http://dx.doi.org/10.18524/2307-4558.2018.29.139317>

УДК 811.111'373.611:599.723.2

АЛЕКСЄЄВА Наталія Михайлівна,

аспірант кафедри граматики англійської мови Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, Французький бульвар, 24/26, Одеса, 65058, Україна; тел.: +380974342467; e-mail: natalie.m.alekseeva@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-9304-7251

СТРУКТУРНА ТИПОЛОГІЯ ГІППОНІМІВ

Анотація. Статтю присвячено виявленню існуючих типів гіппонімічної номінації, як такої, що відбиває формування англомовної «наївної» профанної картини світу. У попередніх розвідках було окреслено основні особливості такого новітнього для ономастики класу власних назв, як імена коней — гіппонімів. У цій розвідці зроблено спробу адаптувати класифікацію власних назв М. М. Торчинського для опису гіппонімів за структурними ознаками, охопити різні зони функціонування досліджуваних онімів та виділити основні структурні особливості поточного гіппонімікону. **Мета** статті полягає в описі різних типів гіппонімів за їхніми структурними ознаками. **Об'єктом** дослідження стали власні назви коней різних типів у Великобританії та США. **Предмет** дослідження — структурна типологія гіппонімів указаних регіонів. До **джерельної бази** увійшли реєстрові списки власних назв, аналітичні сайти з офіційними матеріалами, що присвячені кінному світу, рейтинги та под. Ономастичне дослідження проводилося в плані синхронії з залученням описового та структурного **методів** дослідження. **Результатом** дослідження є виокремлення трьох структурних моделей: простих (та їх підтипів: безафіксальних, префіксальних, суфіксальних і конфіксальних), складних (та їх підтипів: власне композитивів, афіксальних композитивів, абрєвіатур або складних скорочень) і складених гіппонімів (та їх підтипів: словосполук, словосполучень і фраз) — серед трьох їх розрядів (узусальні, віртуальні та сакральні). Зроблено **висновок**, що найчастотніше використаною структурною моделлю офіційних гіппонімів є складена, неофіційних — проста. Сакральні гіппоніми Великобританії та США не виявлено і, як наслідок, не відображено у запропонованій вибірці.

Ключові слова: структура, гіппонім, гіппонімікон, гіппооснова.

Постановка проблеми. Гіппоніми — власні назви коней — представлені достатньо різновекторними та неузгодженими між собою розвідками вітчизняних і зарубіжних лінгвістів. Як особливий розряд зоонімії, вони тісно пов'язані з культурою людей на різних етапах її формування, а також з особливостями соціокультурних цінностей та норм, що обумовлюють взаємодію людини і коня, історія спільного існування яких сягає своїм корінням глибини віків. Відзначимо, що бурний технологічний розвиток привів до зменшення ролі коня в житті людини — машини й трактори замінили коней за плугом, в упряжці, на полі битви. Утім, на сучасному етапі просліджується стрімка диверсифікація способів використання коней у повсякденному житті. Особливо активно їх використовують у спорті, лікувальній терапії, туризмі, розведенні на продаж та як домашніх улюбленців.

Отже, невід'ємною частиною кінного світу є власний ономастичний, витлумачуваний як сукупність усіх власних назв коней, які завжди іменуються в індивідуальному порядку. Наразі в ономастиці немає усталеного термінологічного апарату для опису кінного іменослову, тому пропонуємо новий термін — **гіппонімія** або **гіппонімікон** — для позначення сукупності різнорідних імен коней.

Аксіоматичним є той факт, що гіппоніми складають абсолютну більшість зоонімікону англійської мови. Це зумовлено широким розповсюдженням конярства у Великобританії та США, а також динамізмом самого процесу номінації. Допустимим і науково обґрунтованим вважаємо спільне дослідження гіппонімів обох країн, підкріплюючи власну думку твердженням відомого американського політолога С. Гантінгтона: «З точки зору раси, національності, культури і мови американці та британці — один народ» [9, р. 86]. Окрім етнічної близькості двох англомовних народів, сукупному дослідженню гіппонімів сприяє й уніфікованість правил і традицій, пов'язаних із процесом номінації, які майже не варіюються на зазначених територіях.

Повертаючись до характеристики гіппонімікону, зазначимо, що наступним фактором кількісного переважання гіппонімів у англомовному зооніміконі вважаємо обов'язкову наявність двох імен у кожного породистого чистокровного коня. Так, офіційну назву (*show name*) заносять у ветеринарний паспорт тварини та використовують для її ідентифікації під час змагань, проте неофіційні імена (*barn / stable names*) активно вживають у домашньому житті й побуті. Такі імена більш придатні для щоденного вживання і часто ніяк не корелюють з офіційною назвою. Наявністю лише одного імені характеризується категорія так званих «*barn horses*», тобто коней хобі-класу, а також коней, що використовують у сільському господарстві.

Зазначимо, що процес іменування коней породжує тисячі нових слів, адже офіційні правила іменування виключають вибір вже існуючого імені для нової номінації, якщо пройшло менше п'яти років з того часу, як кінь, який мав або ще має певне ім'я, завершив свою спортивну кар'єру або використовувався для розведення. Отже, в офіційному вжитку одиничне, штучно створене ім'я ніколи не перетворюють на шаблонне, «штамповане», як це властиво антропонімам, а також іменам домашніх коней, які не беруть участі у змаганнях і не мають ветеринарного паспорта. Неофіційні ж імена час-

то повторюються, адже формуються під впливом моди, природним шляхом для використання в мовленні, як альтернатива складним та рідкісним, нестандартним офіційним гіппонімам.

Зв'язок із попередніми дослідженнями. Власні назви коней у різних аспектах їх функціонування були об'єктом наукового дослідження С. Вархола, Р. Котса, Т. П. Романової, Н. Г. Рядченко, О. В. Салміної, М. М. Торчинського. Водночас імена коней таких англомовних країн, як Великобританія та США, дотепер спеціально не вивчалися. Отже, на сьогодні залишається актуальним вивчення гіппонімів зазначеної території, що дозволить суттєво доповнити відомості інших дослідників про англомовний гіппонімікон.

Постановка завдань дослідження. Об'єктом нашого дослідження є власні назви коней різних типів у Великобританії та США. Предмет дослідження — структурна типологія гіппонімів указаних регіонів. Матеріалом дослідження послугувала вибірка офіційних гіппонімів обсягом близько 500 позицій, яку було зроблено на підставі електронного реєстру Британської ради скакового спорту, та неофіційних гіппонімів обсягом близько 500 позицій, знайдених у блогах і аналітичних статтях. Метою цієї розвідки є опис різних типів гіппонімів за їхніми структурними ознаками.

Виклад основного матеріалу дослідження. Через те, що склад гіппонімів вкрай неоднорідний, необхідно виокремити логічні групи досліджуваних суб'єктів номінації зі своїми особливостями структурної організації. Отже, пропонуємо розмежувати гіппоніми за ступенем їх реальності на *узуальні* (назви реально існуючих коней), *віртуальні* (іменування коней-героїв літературних творів, кіно та мультфільмів, інших творів мистецтва, комп'ютерних ігор) та *сакральні* гіппоніми (імена коней з фольклору, міфології). Найпоширенішим розрядом є узуальні, що включають офіційні та неофіційні гіппоніми, наприклад: *Hemisphere, Star Amethyst, Reginald, Bella, Snickers*. При цьому офіційна гіппонімія є цілісною та чітко організованою, обумовленою спортивними правилами та обмеженнями номінації сферою, з єдиною, загальноприйнятою концепцією власної назви, тоді як лексика неофіційної гіппонімії характеризується практично необмеженою системою найменувань, строкатістю та невпорядкованістю. Наступним за поширеністю є розряд віртуальних гіппонімів, як-от: *Bad Horse, Flicka, The Horse of a Different Color, Little Blackie, Bree Hee Hinny Brinny Hoohy Hah*. Категорія сакральних імен в англійській мові ніяк не представлена.

Розглядаючи *офіційні узуальні* гіппоніми відзначимо, що їхня кількість обмежена та приблизно відома, незважаючи на те, що існують їх різні види, як-от: *birth name, current name, national sport name*. Така варіативність офіційної номінації зумовлена суто екстралінгвальними чинниками і не є суттєвою для дослідження гіппонімікону. Для ономастів важливим є те, що всі офіційні найменування створюють за уніфікованими правилами номінації, встановленими такими магістральними організаціями, як Міжнародна федерація кінного спорту (*International Federation for Equestrian Sports*), Всесвітня федерація спортивних студбуків (*World Breeding Federation for Sport Horses*), Жокейський клуб (*The Jockey Club — США*), Жокейський клуб (*Jockey Club — Великобританія*), Британська рада скакового спорту (*British Horseracing Authority*) та ін.

Кожного року американський Жокейський клуб розглядає близько 65 000 заявок із власними назвами племінних коней, що розпочинають спортивну кар'єру, з яких більше 15 000 — відхиляють, оскільки заявлені найменування ідентичні або аналогічні іменам, які вже використовуються [11]. Нове ім'я перед затвердженням проходить перевірку на повторюваність та вводиться в електронну базу найменувань. Схожі фонетичні характеристики є приводом для заборони на використання заявленої назви: всесвітньо відомий чистокровний кінь з іменем *Easy Goer* є володарем «Потрійної корони» (переможцем найвідоміших скакових змагань), а отже, його ім'я є «недоторканим» і не може використовуватися вдруге, так само як і близьке за звучанням *Easy*. Схожі за орфографією та однакові за вимовою імена *Black Knight* та *Black Night* вважаються занадто подібними задля «співіснування» в одному реєстрі.

Кожного року на поточному реєстрі у США існує близько 450 000 назв коней. Майже 40 000 імен щорічно виключаються зі списку заборонених та стають придатними для нових реєстрацій. У свою чергу, поточний реєстр британського Жокейського клубу складає 250 000 назв. Близько 3000 найменувань захищені на міжнародному рівні (наприклад, *Frankel*). Це означає, що їх ніколи не можна буде використати повторно. Підрахуємо та зазначимо, що на сучасному етапі формування досліджуваного онімного простору офіційний англомовний гіппонімікон складає більше семисот тисяч власних назв.

У збірці правил Британської ради скакового спорту зазначається, що «ім'я кожного коня, який тренується у Великобританії та бере участь у офіційних змаганнях, має бути внесено до реєстру, створеного радою» [11]. Це ж саме стосується й американських гіппонімів.

За правилами вищезазначених міжнародних та національних організацій заборонено давати такі імена, що складаються з більш ніж 18 букв (ім'я *Eighteencharacters* допустиме, але ім'я *Eighteen Characters* — вже ні), більш ніж сімох складів, тільки з цифр, або, повністю, з ініціалів. Недопустимими є складні слова з похідними «*filly*», «*colt*», «*stud*», «*mare*», «*stallion*», або будь-яким аналогічним терміном, пов'язаним із конярством, а також імена, що містять у своєму складі будь-які знаки пунктуації. Заборонені імена, які мають вульгарне або нецензурне значення, можуть бути образливими чи лайливими для певних релігійних, політичних чи етнічних груп, на кшталт *The Great Farter*. Іме-

на-запозичення відомих торговельних марок та брендів також заборонені. Недопустимим є використання імен відомих людей, коней-призерів або активних учасників кінних змагань, як-от: *Giakomo, Secretariat, Seattle Slew, Affirmed, Smarty Jones*. Однак, якщо спортсмен хоче назвати коня на честь знаменитості, необхідно спершу отримати письмовий дозвіл цієї особи. Реєстратор Жокейського клубу згадує у своєму інтерв'ю (курсив наш — Н. А.): «У нас була кобила на ім'я *Барбара Буш*, коли пані Буш була ще першою леді. Ми отримали лист-дозвіл на офіційному бланку Білого дому...» [12]. Забороненим є повторне використання імен, які знаходяться в міжнародному або вітчизняному списку захищених імен, або використання вже зареєстрованої назви, якщо власник цього імені народився не раніше ніж за 10 років до народження того коня, якому обирають ім'я. Повторно можна використовувати зареєстровані імена з проміжком від 10-ти до 35-ти років. Зміна імені є допустимою, однак, її практикують не часто, оскільки керівні органи вимагають виплати чималих коштів для отримання цієї послуги, щоб уникнути хаосу та безсистемності, а також мати можливість керувати процесом номінації. Реєстратор Жокейського клубу Рік Бейлі (Rick Bailey) у своєму інтерв'ю зазначає: «Цілісність племінної книги — наш головний пріоритет» [12]. Отже, бачимо, що офіційний гіпонімікон формується та розширюється за чітко визначеними правилами та принципами, що у світі конярства корегують відповідно до сучасних потреб та віянь.

Разом з тим, О. В. Суперанська відмічає, що процес номінації нерідко супроводжується дуже глибокими традиціями іменування: «Наприклад, дуже давня традиція розведення верхових коней, спеціальні кінні заводи, індивідуальне виходжування та виїздка кожної особини призвели до появи спеціальних канонів їх іменування: пріоритет гучних назв, що містять до того ж (орфографічно) букву з імені батька та букву з імені матері і нерідко починаються на ту саму букву, що й ім'я матері» [7, с. 179]. Вдалим прикладом традиційного словотворення вважаємо ім'я *Sticky GI*, як похідне від *Lost Soldier* та *Super Glued*. Сучасні гіпоніми часто утворюються злиттям скорочених основ імен батька та матері коня (*Alysheba* ← *Alydar* + *Bel Sheba*), або ж злиттям двох повних основ (*Midnight Jewel* ← *Midnight Lady* + *Crown Jewel*). Таким чином, прийом телескопії стає поширеним засобом творення гіпонімів і характеризується широкою варіативністю свого втілення (*Spanish name Majesto* ← *Mauro* + *Jesus* + «*todos*» — іспанське слово зі значенням «*всі*», маючи на увазі усіх інших коней власника). Одне й те саме родовідне ім'я (*bloodline name*) може слугувати своєрідною «локальною» **гіпонімічною основою (гіпоосновю)** — за аналогією до антропооснов в антропоніміці — для продуктивного творення нових гіпонімів: *Wind* → *March Wind, Blue Wind, Gamble with the Wind* та *Tag The Wind*.

Традиційний спосіб номінації активно використовується і сьогодні, що не відмінняє дотримання офіційних правил, оскільки обидва способи іменування є сумісними, а не взаємовиключними: правила іменування сприяють «організації» та «узгодженню» хаотичного та стрімкого процесу номінації коней. Зазначимо, що неабиякий пласт англосовного гіпонімікону викристалізувався завдяки синтезу багатотисячових традицій іменування та сучасних правил офіційної реєстрації племінних коней. Разом з тим, власники все частіше обирають нові нетрадиційні шляхи номінації, наприклад, одну тематичну лінію для іменування усіх представників окремого поголів'я: *First Night Out, At Night, Rare Night Out, Emmy Night, It's At Night*; називають усіх коней на честь міст певного штату: *Arkansas — Fort Larned, McPherson*. Описуючи давньоруські антропоніми, О. Н. Варнікова називає такі імена **серійними**, характеризуючи їх як випадки тематичного підбору імен для представників однієї сім'ї [1, с. 59].

Взявши за основу аналізу структурну класифікацію власних назв М. М. Торчинського, у полі офіційної гіпонімії виділяємо **прості** гіпоніми — це однокомпонентні однокореневі власні назви, які можуть бути **безафіксальними**, тобто тими, що не мають жодних афіксів, та **афіксальними**, тобто тими, що мають словотвірні афікси. Наприклад, у наступних назвах коней гіпоніми виражено простими безафіксальними словами: *Spread, Wain, First, Ladue, Upo*. Взагалі слід зазначити, що цей тип офіційних гіпонімів не є найпоширенішим через складність його підбору — адже назва має бути доречною і, разом з тим, не корелювати з такою ж (або подібною), зареєстрованою раніше. Прості афіксальні гіпоніми у нашому дослідженні охоплюють **суфіксальні** власні назви, на кшталт: *Regretless, Firmly, Stunningly, Preacher, Brigadier*; **префіксальні** гіпоніми, наприклад: *Interfast, Contraindication, Superbull, Overcome, Multistorm*; **конфіксальні** (префіксально-суфіксальні), як-от: *International, Disappeared, Upholder, Disarmed, Intercontinental*.

Наступним структурним типом є **складні** гіпоніми, тобто однокомпонентні двохосновні або багатосновні власні назви, які можуть бути **власне композитами, афіксальними композитами, абрєвіатурами чи складними скороченнями**. Наведемо приклади перших: *Blackbird, Lighthouse, Stumpwater, Springlake, Greenfield*. Так, власне композити охоплюють багатокореневі слова без афіксів. У свою чергу, афіксальні композити, окрім двох або більше коренів, утворюються за допомогою афіксів: *Wakeboarder, Longboarder, Snowboarder, Lightworker, Boldpasser*. Також до цього типу гіпонімів входять абрєвіатури, на кшталт: *Lady A. G., V. I. Fever, U. P. I. Alumni, Stud T N T, Lil' A. J., E Z Bella*. Зауважимо, що недопустимими є назви, які складаються повністю з ініціалів, які обов'язково мають супроводжуватися словом. Складні скорочення є дуже поширеними в межах гіпонімікону — це результат стягнення способом телескопії, приклади якого було наведено вище у рамках висвітлення традицій офіційної номінації.

Третім структурним типом виокремлюємо складені гіпоніми, тобто дво- і багатослівні власні назви, які у свою чергу поділяються на словосполучення, словосполучення та фрази [8, с. 446]. Утворення словосполук передбачає поєднання повнозначної частини мови зі службовою, найчастіше прийменником, наприклад: *Upon a Prayer, Bright Above, Spring Along, After All, Up Above*. Словосполучення представляють безприсудкові структури сурядного чи підрядного типу, як-от: *Regina Della Luna, First and Foremost, Lady Alley Gator, Up On Her Toes, Stunned Silence*. Фрази, на відміну від словосполук і словосполучень, містять у своєму складі дієслово і можуть бути охарактеризовані як предикативні конструкції: *View the Star, Wait for the Light, Bill Ends Well, Spread the Gossip, Lift Me Up*.

Слід зазначити, що спортивні правила номінації не забороняють наявність пропусків та знаків пунктуації у власних назвах коней. Однак форма гіпоніма може бути й такою, в якій відсутні пропуски між словами: *Youwonderwhydrink, Youvebeenwarned, Uthinkitsfunny, Usedtobeaferrari, Hemakesmyheartsing*. Також уживаними є ономапоетичні імена, що складаються з двох або більше тотожних елементів, наприклад: *Wake E Wake E, Billie Billie, Thong Thong Thong, Hemp Hemp Hurray*. Така структура обумовлена прагматичною функцією, яку виконують подібні оніми під час їх оголошення коментатором змагань: вони краще запам'ятовуються аудиторії, а також містять розважальний елемент.

Відособленим класом гіпонімів вважаємо експресивно забарвлені, «позамовні» імена, які співвідносяться переважно із структурним типом прості гіпоніми. Такі новоутворення не зафіксовані у словниках і характеризуються максимальним «розтягненням» форми, тоді як їх вживання створює ефект доброзичливості та невимушеності, є установкою на жартівливу тональність: *Aaaandeee, Aaraamm, Oeeymagooey, Vaazzee, Hoochiecoochietama*. Проникнення та укорінення таких неофіційних форм у сферу суто ділову та офіційну, з одного боку, видається парадоксальним, а з іншого, пояснюється складністю підбору оригінального імені та майже повною онімною свободою. Експресивно-стилістичний гіпонімікон викликає особливий інтерес у лінгвістичному відношенні та представляє яскраву палітру емоційно-експресивної пропріальної лексики.

Деякі гіпоніми мають власні структурні особливості, такі як наявність «комерційного» префікса (рідше — суфікса), який є ознакою приналежності коня до певного кінного клубу чи заводу, його реєстрації у певній племінній книзі, або ж ознакою походження від певного заводчика. Канадська виїздова вершниця Е. Штрассер, наприклад, управляє кінним заводом під назвою *Good Tyme Stables* у Квебеку і процес номінації коней на розведення та імпортування включає додавання до кожної назви префікса *Tyme*, як бренду її власної компанії. В іменах *Cabot French Pepper* та *KVA Hi Tyme* префікси «*Cabot*» та «*KVA*» демонструють приналежність коней до офіційної установи, слугують певного роду брендом та виражають ексклюзивність походження тварин. Через опціональність вищеозначених елементів та їх суто функціональне призначення, під час аналізу беремо до уваги власну назву без виокремлення комерційних префіксів/суфіксів як таких, що потребують особливого розгляду.

Окрім проаналізованих вище офіційних назв, до класу узуальних гіпонімів відносимо й неофіційні найменування, де теж наявна відповідна структура. Пропонуючи власне визначення поняття «гіпонім», Т. П. Романова стверджує, що загальний понятійний зміст цього терміна можна визначити як «офіційне ім'я коня» [3, с. 152]. Невідомо з якої причини відмежовані неофіційні назви коней, як такі, які не охоплює термін «гіпонім». На нашу думку, доцільно до розряду узуальних гіпонімів відносити й «повсякденні» імена, створені для зручності вживання на протигагу складним та часто розлогим позиційним позначенням.

Аналізуючи стандартні класифікації ономастичних систем, О. В. Суперанська висноує, що «більшість дослідників переважно займалися вивченням офіційно прийнятих найменувань, а це не зовсім те, що дійсно існує в мовленні» [7, с. 175]. Так, абсолютна більшість власників не використовує офіційне спортивне ім'я коня у повсякденному житті, тому що такі назви зазвичай довгі та непрактичні, й у живому вжитку користується однокомпонентною (дуже рідко двокомпонентною) системою, яка сильно відрізняється від єдиної офіційної, наприклад, просто *Rox* чи *Roxie* замість повної назви — *Fox Cry Bubbleious Rox*, або *Teeko* замість повного ім'я — *Technical Knock Out*. Деякі офіційні назви взагалі не мають нічого спільного зі справжньою «побутовою» назвою коня, наприклад, кінь з ім'ям *Fiddle* на час змагань стає *Naked Willow*.

Окрім цього, повсякденне ім'я коня завжди є гарним джерелом натхнення, адже з точки зору змісту та способів вираження оцінного компонента розряд неофіційних гіпонімів проявляє істотну своєрідність у порівнянні з іменами офіційними, що демонструють наступні приклади: *Beauty, Love,Smarty, Faith, Glory*. Орієнтація цієї гіпонімічної системи на менш урочисті, однак більш оцінні імена, причому переважно з позитивною конотацією, можлива саме завдяки їх простій структурі, природності походження (широкій взаємодії з апеллятивною лексикою) та вмотивованості.

Іншою структурною особливістю неофіційних узуальних гіпонімів є тяжіння до зменшувальної форми: поряд з повними складними багатоконпонентними іменами і їх скороченими варіантами зафіксовано гіпокористичні назви, утворені за допомогою суфіксів *-ie, -sy*, наприклад, *Annie, Rosie, Bitsy, Lingerie, Sadie*, що мають демінутивне значення та слугують зручною та емоційно-забарвленою формою імені коня.

Наступною за поширеністю функціональною зоною гіпонімів є віртуальна функціональна зона. Під цю категорію підпадають власні назви коней, наявні у будь-яких видах мистецтв. Віртуальні гіпоніми сприяють організації художнього простору у творі, а також відіграють важливу роль для реалізації авторської концепції.

За структурою віртуальні гіпоніми здебільшого однокомпонентні, наприклад, *Arondel* — ім'я коня головного героя анонімного лицарського роману «Бевіс із Хемптона», написаного в середньовічній Англії; *Ginger* ім'я коня в романі британської новелістки А. Сьюелл «Чорний красунчик». Не менш поширеними є складені імена, як-от гіпонім-словосполучення *Misty of Chincoteague* у популярному дитячому романі М. Генрі з однойменною назвою зі структурою підрядного типу, в якій поєднано прикметник «*misty*» з прийменником «*of*» та іменником «*Chincoteague*».

Загалом, наведена раніше класифікація узуальних офіційних гіпонімів є найоб'ємнішою й такою, що охоплює всі структурні особливості узуальних неофіційних та віртуальних англословних гіпонімів, де кожна з цих категорій займає певну нішу та представлена переважною більшістю гіпонімів окремої, чітко визначеної структури. Гіпоніми з нашої вибірки розподілено за структурним типом таким чином:

Таблиця 3

Розподіл гіпонімів за структурним типом

Структурний тип	Кількість		%	
	офіційні	неофіційні	офіційні	неофіційні
Простий	64	401	12.8	80.2
– Безафіксний	11	93	2.2	18.6
– Афіксальний	53	308	10.6	61.6
Складний	107	99	21.4	19.8
– Власне композит	30	81	6	16.2
– Афіксальний композит	9	7	1.8	1.4
– Абrevіатура	38	–	7.6	–
– Складне скорочення	30	11	6	2.2
Складений	329	0	65.8	0
– Словосполука	90	–	18.0	–
– Словосполучення	188	–	37.6	–
– Фраза	51	–	10.2	–
У цілому	500	500	100.0 %	100.0 %

Як бачимо в наведеній вище таблиці, домінантна позиція належить офіційним гіпонімам складеного типу, з яких найуживанішим є такий підтип як словосполучення (37.6 %). Серед неофіційних гіпонімів найбільш уживаною структурною моделлю зі значною перевагою в порівнянні з іншими є проста афіксальна (61.6 %). Також уживаною є складна структура, а саме власне композит (16.2 %).

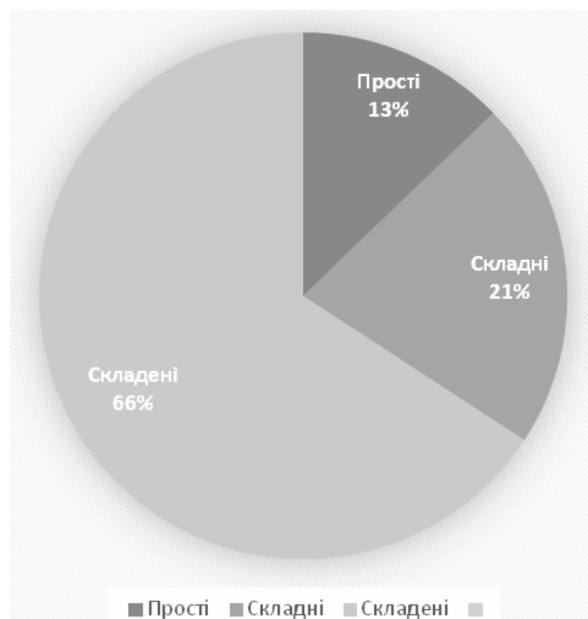

Рис. 1. Розподіл офіційних гіпонімів за структурним типом

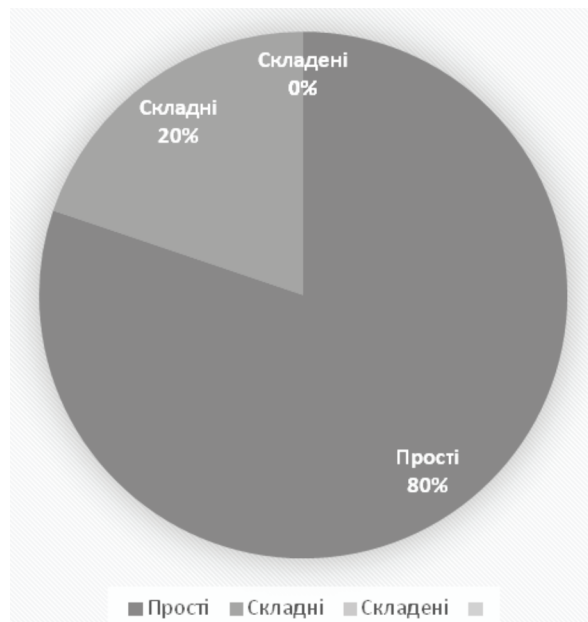

Рис. 2. Розподіл неофіційних гіппонімів за структурним типом

Висновки. На нашу думку, така статистика відображає певну закономірність: за структурою офіційні та неофіційні гіппоніми різняться. Неофіційні узуальні гіппоніми — це, як правило, однослівні прості та складні власні назви (на протизагу офіційній гіппонімії, якій притаманна двохіменна або трьохіменна ономастична система), в яких проявляється одна з найхарактерніших особливостей англійської мови — коротке слово. На нашу думку, ця особливість, перш за все, зумовлена законом економії мовленнєвих зусиль, характерним саме для мовлення, а також легкістю запам'ятовування та вжитку простих за структурою назв.

Незважаючи на те, що гіппоніми стосуються номінації коней і тільки коней, цей єдиний об'єкт дає надзвичайно складний спектр категорії імен, що пов'язано з історією культури, особливостями психології людей, із традиціями іменування, сферою побутування цих назв і т. ін. Важливу роль в офіційних гіппонімічних системах відіграє послідовність поколінь, приналежність до певного кінного заводу чи клубу, тоді як неофіційні власні назви адаптуються до мовного середовища та потреб уживання, а система віртуальних імен представлена сплавом характеристик як офіційних, так і неофіційних власних назв. У цілому, вищезазначені особливості вносять певну організацію в систему гіппонімів та зумовлюють їхні особливості. У подальших розвідках цікавим видається дослідження словотвірних моделей різних типів цих пропріальних одиниць.

Література

1. Варникова Е. Н. Зоонимы: место в ономастическом пространстве // Вопросы ономастики. — 2011. — № 1 (10). — С. 51–62.
2. Вархол С. Значение зоонимии в исследовании проблем этногенеза славян (круг проблем) // Ономастика Поволжья : материалы VIII конф. по ономастике Поволжья / отв. ред. В. И. Супрун. — М. : Изд-во Ин-та этнологии и антропологии РАН, 2001. — С. 208–218.
3. Романова Т. П. Основные семантические компоненты иппонима и структура иппонимического поля // Номинация в ономастике. — Свердловск : Изд-во Уральского ун-та, 1991. — Вып. 19. — С. 151–157.
4. Романова Т. П. Система русских официальных иппонимов и формирование её типологических черт : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.01. — Воронеж, 1988. — 22 с.
5. Рядченко Н. Г. Зоонимия как класс ономастической лексики // Актуальные вопросы русской ономастики. — Киев, 1988. — С. 88–96.
6. Салмина О. В. Традиционный пласт русской зоонимии (на материале кличек животных с. Покровка Самарской области) // Разноуровневая характеристика лексических единиц : сб. науч. статей по материалам докладов и сообщений конф., 19–20 июня 2001 г. — Смоленск, 2001. — С. 174–184.
7. Суптеранская А. В. Общая теория имени собственного. — М. : Наука, 1973. — 365 с.
8. Торчинський М. М. Структура, типологія і функціонування онімної лексики української мови : дис. ... докт. філол. наук : 10.02.01. — К., 2010. — 502 с.
9. Хантингтон С. Кто мы? : Вызовы американской национальной идентичности / пер. с англ. А. Башкирова. — М. : ООО «Издательство АСТ»: ООО «Транзиткнига», 2004. — 635 с.
10. Coates R. We are surrounded by onymies : relations among names, name-types, and terminological categories, in Names in Daily Life // Proceedings of the XXIV ICOS International Congress of Onomastic Sciences. — Barcelona, 2014. — P. 6–13.

11. *Horse names released by Jockey Club* [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.horsetalk.co.nz/news/2008/01/006.shtml>
12. *The Science of Naming a Racehorse* [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=4634884>.

References

- Varnikova, E. N. (2011), «Zoonyms : a place in the onomastic space», *Issues of onomastics* [«Zoonimy : mesto v onomasticheskom prostranstve», *Voprosy onomastiki*], Odessa I. I. Mechnikov National University, Odessa, pp. 51–62.
- Warchol, S. (2001), «The value of zoonism in the study of the problems of the ethnogenesis of the Slavs (range of problems)», *Onomastics of the Volga region : materials of VIIIth conf. on onomastics of the Volga region* [«Znachenie zoonimii v issledovanii problem etnogeneza slavian (krug problem)», *Onomastika Povolzh'ja : materialy VIII konf. po onomastike Povolzh'ja*], ed. V. I. Suprun, Publishing house of the Institute of Ethnology and Anthropology of the Russian Academy of Sciences, Moscow, pp. 208–218.
- Romanova, T. P. (1991), «The Main Semantic Components of the Hipponym and the Structure of the Hipponymic Field», *Nomination in onomastics : the collection of scientific papers* [«Osnovnye semanticheskie komponenty ipponima i struktura ipponimicheskogo polia», *Nominatsija v onomastike : sbornik nauchnykh rabot*], Publishing house of Ural University, Sverdlovsk, vol. 19, pp. 151–157.
- Romanova, T. P. (1988), *The system of Russian official ipponyms and the formation of its typological features : Author's thesis* [Sistema russkikh ofitsial'nykh ipponimov i formirovanie jejo tipologicheskikh chert : avtoref. dis. ... kand. filol. nauk : 10.02.01], Publishing house of Voronezh University, Voronezh, 22 p.
- Ryadchenko, N. G. (1988), «Zoonyms as a Class of Onomastic Vocabulary», *Actual Questions of Russian Onomastics* [«Zoonimiya kak klass onomasticheskoj leksiki», *Aktual'nyje voprosy russkoj onomastiki*], Kiev, pp. 88–96.
- Salmina, O. V. (2001), «The Traditional Layer of Russian Zoonyms (on the material of the names of animals in the village of Pokrovka, Samara Region)», *Multilevel characteristic of lexical units : Proceedings of the conference, June 19-20, 2001* [«Traditsionnyj plast russkoj zoonimii (na materiale klichek zhivotnykh s. Pokrovka Samarskoj oblasti)», *Raznourovnevaja kharakteristika leksicheskikh jedinit : sb. nauch. statej po materialam dokladov i soobshchenij konf., 19-20 ijunia 2001 g.*], Smolensk, pp. 174–184.
- Supernanskaya, A. V. (1973), *The General Theory of the Proper Name* [Obshchaja teorija imeni sobstvennogo], Nauka, Moscow, 365 p.
- Torchyns'kyj, M. M. (2010), *Structure, typology and functioning of the on-line vocabulary of the Ukrainian language: Thesis* [Struktura, typolohija i funkcionuvannia onimnoji leksyky ukrajins'koji movy : dys. ... dokt. filol. nauk : 10.02.01], Kyiv, 502 p.
- Huntington, S. (2004), *Who Are We? The Challenges to America's National Identity*, translated in English by A. Bashkurov [Kto my? : Vyzovy amerikanskoj natsional'noj identichnosti / per. s angl. A. Bashkurova], Publishing houses AST & Tranzitniga, Moscow, 635 p.
- Coates, R. (2014), «We are surrounded by onymies : relations among names, name-types, and terminological categories, in Names in Daily Life», *Proceedings of the XXIVth ICOS International Congress of Onomastic Sciences*, Barcelona, pp. 6–13.
- Horse names released by Jockey Club*, (available at:) <http://www.horsetalk.co.nz/news/2008/01/006.shtml>
- The Science of Naming a Racehorse*, (available at:) <https://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=4634884>.

АЛЕКСЕЕВА Наталья Михайловна,

аспирант кафедры грамматики английского языка Одесского национального университета им. И. И. Мечникова; Французский бульвар, 24/26, Одесса, Украина, 65058; тел.: +380974342467; e-mail: natalie.m.alekseeva@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-9304-7251

СТРУКТУРНАЯ ТИПОЛОГИЯ ИППОНИМОВ

Аннотация. Статья посвящена выявлению существующих типов иппонимической номинации как таковой, которая отражает формирование англоязычной «наивной» профанной картины мира. В предыдущих исследованиях были обозначены основные особенности такого нового для ономастики класса имён, как имена лошадей — иппонимов. В данном исследовании сделана попытка адаптировать классификацию имён М. Н. Торчинского для описания иппонимов по структурным признакам, охватить различные зоны функционирования исследуемых онимов и выделить основные структурные особенности текущего иппонимикона. **Цель** статьи заключается в описании различных типов иппонимов по их структурным признакам. **Объектом** исследования стали имена лошадей разных типов в Великобритании и США. **Предмет** исследования — структурная типология иппонимов указанных регионов. **Источниками** послужили реестровые списки имён, аналитические сайты с официальными материалами, посвящёнными конному миру, рейтинги и под. Ономастическое исследование проводилось в плане синхронии с привлечением описательного и структурного методов исследования. В **результате** исследования выделены три структурных модели: *простые* (и их подтипы: безаффиксные, префиксальные, суффиксальные и конфиксальные), *сложные* (и их подтипы: собственно композиты, аффиксальные композиты, аббревиатуры или сложные сокращения) и *составные* иппонимы (и их подтипы: словосочетания, сочетания слов и фразы) — среди трёх разрядов иппонимов (узальные, виртуальные и сакральные). Было установлено, что наиболее частотной используемой структурной моделью официальных иппонимов является составная, тогда как неофициальных — простая. Сакральные иппонимы Великобритании и США не обнаружены и, как следствие, не нашли отражения в нашей выборке и интерпретации.

Ключевые слова: структура, иппоним, иппонимикон, иппооснова.

Natalia M. ALEKSEEVA

Postgraduate Student of the English Grammar Department of Odessa National I. I. Mechnikov University, Frantsuzskij blvrd, 24/26, Ukraine, Odessa, (available at:) 65058; tel.: +380974342467; e-mail: natalie.m.alekseeva@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-9304-7251

STRUCTURAL TYPOLOGY OF HIPONYMS

Summary. The article concentrates on issues of the identification of existing types of hipponymic nomination, which somehow reflects the formation of the English-speaking «naive» profane picture of the world. The main features of the new class of names — the names of horses (hipponyms) — were identified in the previous studies. In this study, an attempt was made to adapt the classification of M. N. Torchinsky for describing hipponyms according to structural features, to cover the various zones of functioning of the investigated onyms and to identify the main structural features of the current hipponymicon. The *purpose* of the article is to describe various types of hipponyms according to their structural features. The *object* of the study is the names of horses of different types in the UK and the USA. The *subject* of the research is structural typology of the hipponyms of these regions. The research *material* includes register lists of names, analytical sites with official materials dedicated to the equestrian world, ratings and under. As the *result* of the study, three structural models were singled out — simple (and their subtypes: non-suffix, prefixal, suffixal and confixal), complex (and their subtypes: composites proper, affixal composites, abbreviations or complex abbreviations) and composite (and their subtypes: word combinations, word combinations nominal and phrases) — among the three categories of hipponyms (real, virtual and sacral). It was found that the most frequently used structural model of official hipponyms is composite, whereas informal hipponyms have predominantly simple structure. The sacral hipponyms of Great Britain and the United States were not found and, as a result, were not reflected in our sample. To complete the research, descriptive and structural *methods* were used extensively. These methods allow describing structure of hipponyms. The *results* of the research are of value to further development and modernization of onomastics.

Key words: structure, hipponym, hipponymicon, hippostem.

Статтю отримано 21.04.2018 р.

<http://dx.doi.org/10.18524/2307-4558.2018.29.139320>

УДК 81'[811.161.1+811.163.2]'373.42

БОЕВА Эвелина Владимировна,

кандидат филологических наук, доцент кафедры украинской и зарубежной литератур Государственного учреждения «Южноукраинский национальный педагогический университет имени К. Д. Ушинского», ул. Старопортофранковская, 26, Одесса, 65020, Украина; тел.: +300487234098; e-mail: evelinaboeva@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-5966-0538

СЕМАНТИЧЕСКАЯ ПОЛЯРИЗАЦИЯ ИМЁН ЛИКВИДИРУЮЩИХ ДЕЙСТВИЙ В РУССКОМ И БОЛГАРСКОМ ЯЗЫКАХ

Аннотация. *Актуальность* работы определяется как нарастающим интересом к сопоставительно-типологическому изучению языков, так и попытками обобщить накопившиеся наблюдения над спецификой языкового выражения на разных уровнях, поиском адекватных моделей соотношения языкового и внеязыкового. *Предметом* нашего исследования служат русские и болгарские глаголы и лексикографические интерпретации их значений. *Материалом* исследования послужили толковые, синонимические, фразеологические и переводные словари русского и болгарского языков. Основной *целью* исследования является установление семиотических оснований имплицитности, типизация этих оснований и создание адекватной модели соотношения языкового и подязыкового как для одного языка, так и для двух языков, находящихся в отношении близкого родства. *Выводы.* В группе эпилоговых номинаций наблюдается внутреннее распределение имён в зависимости от концептуальных граней результата. В группе проспективных номинаций единство сохраняется благодаря тезаурусным импликациям значений. В эти импликации входит обязательная ссылка на типическую ситуацию, типические объекты и средства ликвидации.

Ключевые слова: семантическая поляризация, глагол, ликвидирующее действие, субъект, объект, эссенциальные качества.

Постановка проблемы. Современное сопоставительное языкознание имеет своей предпосылкой инвариантность человеческого мышления. Задачей сопоставительной типологии является определение соотношения всеобщего, общего и специфического в сравниваемых языках. Значение сопоставительных исследований отмечалось следующими исследователями: В. В. Виноградовым, А. И. Смирницким, В. Н. Ярцевой, А. В. Исаченко, Ш. Балли. Сопоставительное изучение разносистемных языков, наряду с общими особенностями, выявляет расхождения между ними, обогащает языкознание новыми научными фактами.